

«تارو تاریخ» ۲ مدال طلا برای ایران به ارمغان آورد

آلبوم موسیقی «تار و تاریخ» با آهنگسازی مدیا فرج نژاد توانست دو جایزه بزرگ رویداد بین‌المللی گلوبال موزیک اواردز را از آن خود کند. مسابقه بین‌المللی گلوبال موزیک اواردز برندگان خود را در سال ۲۰۲۳ معرفی کرده و براساس آنچه در پایگاه اطلاع‌رسانی این مسابقه اعلام شده است، مدال طلا در بخش بهترین نوازندگی و بهترین موسیقی فولک معاصر به پروژه تارو تاریخ رسیده است. پروژه تارو تاریخ از حدود دو سال

اهل بیتمحور اتحاد اسلامی

نگاهی به آلبوم «دست کوثر» که توسط هنرمندان سنی ترکیه عرضه شده است

محمدرضا محمدی نجات نویسنده و پژوهشگر

محبت به اهل بیت (ع) منحصر به مسلمانان شیعه مذهب نیست. یکی از ملت‌هایی که از دیرباز و گذشته‌های دور محبت خود را نسبت به اهل بیت (ع) ابراز کرده‌اند و آن را در ادبیات، هنر، فرهنگ

عامه و موسیقی خویش متجلی ساختند، مردم سرزمین‌های عثمانی یا ترکیه امروزی هستند.

هنر موسیقی مذهبی که آمیختگی خاصی با ادبیات دارد، یکی از عرصه‌هایی است که این محبت در آن متجلی شده است. به عنوان نمونه به آلبومی تازه انتشار یافته در کشور ترکیه دست یافته‌ام که عنوان آن دست کوثر است.

این آلبوم شامل نواها، دعاها، آیات قرآنی و نغمه‌هایی است که با ادبیاتی منحصر به فرد، عاشقانه و عارفانه در ستایش اهل بیت (ع) به شکل عام و حضرت مدیقه طاهره فاطمه الزهرا (س) به شکل خاص سروده، تنظیم و اجرا شده است. برای آشنایی بیشتر با محتوای این آلبوم و شناخت دست‌اندرکاران تولید این آلبوم که کارگردان و ناشر آن هستند و همچنین مدیر مرکز موسیقی دینی دانشگاه الهیات استانبول «دبپام» گفت‌وگو کرده‌ام که در ادامه می‌آید.

عشق به اهل بیت بستری برای اتحاد اسلامی

پروفسور «میم کمال اوکه» که خود از اندیشمندان و نویسندگان معروف جامعه فرهنگی امروز ترکیه است به عنوان رئیس بنیاد «شفا، مادرمان فاطمه» ناشر این آلبوم فاخر است وقتی از او درباره انگیزه این کار سوال کردم گفت: عشق و محبت به حضرت زهرا (س)، دقیقاً همان چیزی است که همه ما را متحد می‌کند. این عشق ما را در نزدیک شدن به انسانیت و بشردوستی متحد می‌کند. به عقیده من همه ما در سال‌های پیش رو به سیره فاطمه (س) به عنوان کسی که نماد فداکاری و انسانیت بود و به همه کمک می‌کرد، نیاز داریم. وی افزود: به تلاّگی یک آلبوم موسیقی به نام دست کوثر (دست فاطمه (س)) تهیه کرده‌ایم و همین‌طور دارالشفایی منتسب به نام مادرمان حضرت فاطمه (س) افتتاح کرده‌ام. ما نیک می‌دانیم که حضرت علی (ع) و فاطمه (س) همواره مراقب یتیمان، بیماران نیازمندان و فقرا بودند. بنابراین چنین بنیادی منتسب به نام اهل بیت افتتاح کردیم، زیرا این کارهای نیک و انساندوستانه متعلق به سنت اهل بیت است.

این اندیشمند و نویسنده با اشاره به توجه به احیای نگاه پیامبر اکرم و اهل بیت گفت: دقیقاً این موضوع همان چیزی است که در حال حاضر به آن نیازمندیم. امروزه محبت میان انسان‌ها در حال از بین رفتن است و دنیا به سمت تنفر و نظام سلطه پیش می‌رود.

تکثیر محبت اهل بیت با هنر

آقای اندرو دوگان، کارگردان هنری و نوازنده اصلی این آلبوم صحبت‌های پروفیسور اوکه را این گونه تکمیل کرد: محبت اهل بیت بر روی هر شاخه از هنر ما تأثیر گذاشته است. بر موسیقی، شعر، ادبیات و سایر رسانه‌های هنری تأثیر گذاشته است. به همین دلیل هنگام شروع یک کنسرت، قطعه‌ای در مورد اهل بیت می‌خوانیم و مردم از این محبت و زیبایی به وجد می‌آیند. ما این را به عنوان یکی از نعمات خداوند متعال می‌بینیم و حتی با امید زیادی در قلب خود آرزو می‌کنیم که ان شاء... نجات و رهایی ما با محبت اهل بیت محقق شود. او درباره آلبوم «دست کوثر» توضیح داد: در مورد آلبوم آخرمان به نام «دست کوثر» توجه خاصی به دختر پیامبر و مادر امامان داشتیم.

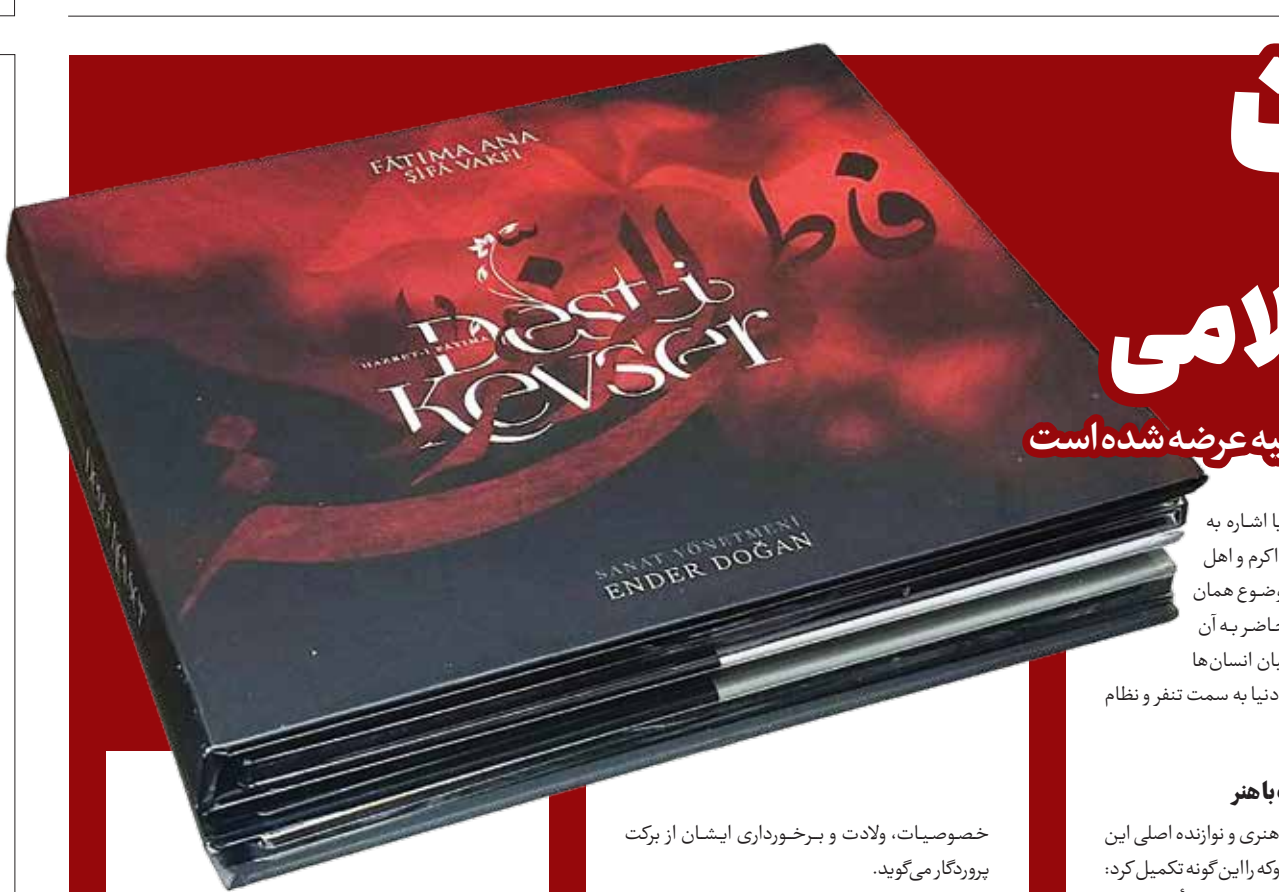
اهل بیت همان‌طور که بر هر صفحه از زندگی مردمان سرزمین‌مان تأثیر داشته، مادرمان حضرت فاطمه زهرا (س) هم بر روی زندگی شخصی و خصوصی من هم تأثیر بسیاری دارد. او با اشاره به یک فرهنگ رایج در کشورش درباره شفاگرفتن فرزندان با واسطه قراردادن دختر عظیم‌الشان پیامبر اکرم گفت: مادران سرزمین من همیشه وقتی سر فرزندش را نوازش می‌کند، وقتی که او را دوست دارد، هنگام درد او، دستش را به رویش می‌کشد یا هنگام بیماری دستش را بر روی پیشانی او می‌گذارد و سوره فاتحه می‌خواند و این‌طور می‌گویند (این حرف مانند یک ضرب‌المثل رایج است): دست من دست حضرت فاطمه (س) است. به عبارت دیگر خود را کنار گذاشته و مادرمان حضرت فاطمه را میانجی می‌کند، به این صورت هم در روح و هم در بدن فرزندش شفا را از خداوند طلب می‌کند.

اندرو دوگان درباره آلبوم هم توضیح داد: ما آلبوم «دست کوثر» را با هدف تأسیس بنیاد شفا ی مادرمان حضرت فاطمه ساختم. در ترکیه بنیادی به نام «بنیاد شفا ی مادرمان فاطمه» تأسیس شده و هدف این بنیاد کمک به کودکان یتیم و معلول است. کسی که ما را به سمت این فعالیت‌ها سوق می‌دهد و تشویق می‌کند استاد پروفیسور دکتر میم کمال اوکه هستند و همراه ایشان این فعالیت‌ها را انجام دادیم.

وی ادامه داد: سیداسعد اربلی یکی از بزرگ‌ترین عارفان نقشبندیه و در عین حال رئیس مجلس شایخ عثمانی، مولودی برای مادرمان حضرت فاطمه نوشته است. در آن مولودی شریف در مورد حضرت فاطمه (س)،

پیش با مدبریت و آهنگسازی مدیا فرج نژاد کار خود را آغاز کرده است. در این پروژه صداها اثر موسیقی برای بناهای تاریخی کشورمان تولید و بخشی از این آثار تا کنون منتشر شده است. در تارو تاریخ ابتدا بناهای تاریخی کشورمان انتخاب می‌شوند و سپس فرج نژاد براساس حال و هوای هر بنا و جغرافیای آن، اقدام به ساخت موسیقی می‌کند. وی برای اجرای هر قطعه از نوازندگان و خوانندگان مختلفی از سراسر ایران

بهره‌مند می‌شود. امسال حدود ۲۰ هزار هنرمند موسیقی از سراسر جهان در رویداد گلوبال موزیک اواردز شرکت کردند و پروژه «تار و تاریخ» توانسته دو مدال طلا برای کشورمان در رویدادی معتبر و بین‌المللی کسب کند. همچنین کمپانی «نغمه‌سازان» به عنوان ناشر بین‌المللی و مدیر توسعه این اثر موفق به کسب مدال طلا در بخش بهترین موسیقی فولک معاصر شده است.

خصوصیات، ولادت و برخورداری ایشان از برکت پروردگار می‌گوید.

این مولودی فاطمه را دو نفر از استادان و مولودی خوانان مان در این آلبوم خواندند؛ یونس بالچی اوغلو حافظ و حافظ عزیز خردل. در عین حال در آلبوم دست کوثر تلاوت قرآن هم وجود دارد.

علاوه بر این، الپی‌نامه‌هایی انتخاب کردیم که کارگردانی هنری آن را بنده برعهده داشتیم. الپی‌نامه‌هایی مرتبط با مادرمان حضرت فاطمه، برخی از آنها ملودی‌هایی هستند که خودمان ساخته و اینها را در این آلبوم خوانده‌ایم. همچنین برادرمان علی ارزنجانلی دعاهایی از مادرمان حضرت فاطمه خوانده است. این دعاها را هم در این آلبوم گرد آوردیم.

اندرو دوگان در پایان گفت: این آلبوم یک کار جمعی بوده و فراتر از یک سی‌دی است، با اطلاعات فراوان که به بسیاری از جهات از جمله مولود شریف، تلاوت قرآن، الپی‌نامه و دعاهای مادرمان حضرت فاطمه پرداخته است. از این لحاظ، ما یک اثر یادبودی زیبا تولید کرده‌ایم که می‌توانیم آن را یک کار بادوام و آرشویی بنامیم.»

شعری بر اساس شان نزول سوره انسان

دکتر عبید... سبزیکی، مدیر مرکز موسیقی دینی در دانشکده الهیات دانشگاه استانبول که پیداکننده نغمه یکی از قطعات آلبوم دست کوثر است، درباره شعر و محتوای این قطعه و داستان پشت آن به ما گفت: «یکی از نمونه شعرهایی که هم در بالکان و هم در آناتولی خوانده می‌شد توجه حضرت فاطمه (س) به موضوع کمک به نیازمندان است و حتی در موسیقی این مناطق هم نمونه‌هایی دیده می‌شود و برای این آلبوم ما نمونه‌هایی از آن را از چوروم گردآوری کردیم. مثلاً از استاد حافظ رجب جاجی امام جمعه سابق، یکی دیگر را از بالکان و از مقدونیه گردآوری کردیم. داستان این شعر از این قرار است: یک روز یک گدا می‌آید در خانه حضرت فاطمه (س) را می‌زند و می‌گوید سه روز است که گرسنه هستم، به من غذا می‌دهید؟ در همین حین حضرت فاطمه (س)، حضرت علی (ع)، امام حسن و امام حسین (ع) هم سه روز بود که روزه می‌گرفتند و همیشه با آب افطار می‌کردند. در افطار روز سوم حضرت علی (ع) با خود مقداری مواد غذایی به خانه می‌آورد و حضرت فاطمه (س) غذا درست

یادمان

بزرگداشت مشکاتیان با اجرای گروه قمر

مراسم بزرگداشت پرویز مشکاتیان، آهنگساز، موسیقیدان، استاد دانشگاه، پژوهشگر و نوازنده سنتور سه‌شنبه ۱۱ مهرماه در فرهنگسرای ارسباران برگزار می‌شود. این برنامه به‌مناسبت موسیقی برگزار می‌شود و پخش کلیپ از فعالیت‌های پرویز مشکاتیان، سخنرانی چند نفر از هنرمندان موسیقی درباره ایشان و اجرای آثاری از پرویز مشکاتیان توسط گروه موسیقی دستگاهی ایرانی قمر با خوانندگی حمیدرضا نوربخش و سرپرستی نوید دهقان از بخش‌های این برنامه است. حضور در این برنامه برای عموم علاقه‌مندان آزاد و رایگان است.

جام جمه

موسیقی MUSIC

دوشنبه ۱۰ مهر ۱۴۰۲ شماره ۶۵۹۶

یادداشت

علی رحیمی | گروه فرهنگ و هنر

جان دوباره ارکستر

سمفونیک تهران

۹ دهه پیش، با تدبیر غلامحسین مین‌باشیان نخستین ارکستر سمفونیک ایران با عنوان ارکستر سمفونی بلدیّه در آذرماه ۱۳۱۲ با ۴۰ نوازنده فعالیتش را آغاز کرد؛ ارکستری که در همان گام‌های اول جای پای محکمی را در میان موسیقیدانان گذاشت و شاید به همین دلیل همان باشد که در طول این سال‌ها با وجود همه اوج و افولی که تجربه کرد، همیشه پایرجاست. از تعطیلی به‌واسطه تبعات جنگ جهانی دوم و بازگشت ۱۰ نوازنده اهل چکسلواکی به کشورشان در سال ۱۳۲۰ و تعطیلی بعد از مهاجرت گریگوریان، رهبر ارکستر در سال ۱۳۲۹ گرفته تا شرایط حاکم بر جامعه پس از پیروزی انقلاب یا تعطیلی سه ساله ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳، تعطیلی دوساله به‌واسطه کرونا و... همواره احتمال توقف اجراهای این ارکستر را می‌شد پیش‌بینی کرد؛ با وجود این تلاش بزرگانی همچون غلامحسین مین‌باشیان، مرتضی حنانه، حشمت سنجرى، نادر مرتضی پور، نصیر حیدریان، ایرج صهبایی، علی رهبری، نادر مشایخی، شهرداد روحانی و ... همواره مانعی بزرگ در برابر این احتمال نایموم در تاریخ مانایی‌اش به حساب می‌آمدند.

آخرین حاشیه بزرگ ارکستر سمفونیک که بار دیگر کحایت از افول این ارکستر می‌داد و حتی احتمال تعطیلی آن را زرمزه

می‌کرد، در تیرماه امسال و زمانی رخ داد که ۴۰ نفر از نوازندگان این ارکستر به علت شرکت نکردن در آزمون نوازندگی، کنار گذاشته شدند؛ اتفاقی تلخ که کورسوی امید به بازگشت به نقطه اوج را با اختلال روبه‌رو کرد.

حالا در آستانه ورود به نودمین سالروزی فعالیت آن، با انتصاب منوچهر صهبایی به عنوان رهبر دائم ارکستر سمفونیک تهران، با توجه به تجربه و ویژگی‌های خاص حرفه‌ای ایشان، به‌نظر باید شاهد جان دوباره‌ای در ارکستر سمفونیک تهران باشیم. این را می‌شود در نوع نگاه و میزان تالش اعضای ارکستر به‌راحتی مشاهده کرد.

محمدرضا کریمی با ۲۵ سال حضور فعال، از پیشکسوتان ارکستر سمفونیک تهران است. نگاه او به شروع فعالیت منوچهر صهبایی، نشان از تحول دارد.

او می‌گوید: جو خیلی خوبی برقرار شده و نوازندگانی به گروه اضافه شده‌اند که دیسیپلین کاری خوبی دارند. جوانان با استعداد و با انگیزه‌ای به ارکستر اضافه شده‌اند.

کریمی یکی از ویژگی‌های گروه جدید را تمرکز بر نظم عنوان کرد و ادامه داد: در تیمی که در حال حاضر شکل گرفته، نظم برقرار است و این یکی از نکات مثبت است. همه اعضای گروه راس ساعت سر تمرین حاضر می‌شوند و به‌موقع سازشان را کوک می‌کنند. نظم و ترتیبی که وجود دارد، به آرامش گروه کمک می‌کند و بر خروجی کار ارکستر اثرگذار است.

با این تفاسیر می‌توان امیدوار بود که با آمدن منوچهر صهبایی که ضمن داشتن مدارک معتبر آکادمی از جمله مدرک دکترای رشته موزیکولوژی و هنرها از دانشگاه استراسبورگ در فرانسه و پروفیسور از کنسرواتوار و مدرسه عالی شهر فلد کرش کشور اتریش و نیز سابقه رهبری با چند ارکستر اروپایی و حضور به‌عنوان رهبر ثابت در ارکستر سمفونیک تهران (از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۹) شاهد بازگشت این ارکستر به دوران اوج باشیم.

